

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (peti senat)

z dne 24. oktobra 2013*

„Neizpolnitev obveznosti države — Okolje — Direktiva 2000/60/ES — Okvir Skupnosti za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike — Prenos členov 4(8), 7(2), 10(1) in (2) ter Priloge V, oddelka 1.3 in 1.4, Direktive 2000/60 — Povodja znotraj posameznih skupnosti in medskupnostna povodja — Konec člena 149(3) španske ustave — Dopolnilna določba“

V zadevi C-151/12,

zaradi tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi člena 258 PDEU, vložene 26. marca 2012,

Evropska komisija, ki jo zastopajo G. Valero Jordana, E. Manhaeve in B. Simon, agenti, z naslovom za vročanje v Luxembourg,

tožeča stranka,

proti

Kraljevini Španiji, ki jo zastopa A. Rubio González, agent,

tožena stranka,

SODIŠČE (peti senat),

v sestavi T. von Danwitz, predsednik senata, E. Juhász, A. Rosas, D. Šváby in C. Vajda (poročevalec), sodniki,

generalna pravobranilka: J. Kokott,

sodna tajnica: M. Ferreira, glavna administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 25. aprila 2013,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 30. maja 2013

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Evropska komisija s tožbo Sodišču predlaga, naj ugotovi, da Kraljevina Španija s tem, da ni sprejela vseh ukrepov, potrebnih za prenos členov 4(8), 7(2), 10(1) in (2) ter oddelkov 1.3 in 1.4 Priloge V k Direktivi Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi

* Jezik postopka: španščina.

okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 5, str. 275), glede povodij znotraj posameznih skupnosti, ni izpolnila obveznosti, ki jih ima na podlagi navedene direktive.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 2 V skladu s členom 1 Direktive 2000/60 je njen namen določiti okvir za varstvo celinskih površinskih voda, somornic, obalnega morja in podzemne vode.
- 3 „Povodje“ je v trinajsti točki člena 2 te direktive opredeljeno kot „območje kopnega, s katerega ves površinski odtok teče preko zaporedja potokov, rek in lahko tudi jezer skozi eno samo rečno ustje, estuarij ali delto v morje“.
- 4 Člen 4 navedene direktive z naslovom Okoljski cilji v odstavku 8 določa:

„Pri uporabi odstavkov 3, 4, 5, 6 in 7 država članica zagotovi, da uporaba trajno ne izključi ali ogrozi uresnitve ciljev te direktive pri drugih vodnih telesih na istem vodnem območju in je skladna z izvajanjem druge okoljske zakonodaje Skupnosti.“
- 5 Člen 7 te direktive z naslovom Vode, ki se uporabljajo za odvzem pitne vode v odstavku 2 določa:

„Za vsako vodno telo, opredeljeno na podlagi odstavka 1, države članice poleg tega, da izpolnjujejo cilje iz člena 4 v skladu z zahtevami te direktive za vodna telesa površinske vode vključno s standardi kakovosti, določenimi na ravni Skupnosti po členu 16, zagotovijo, da bo voda po uporabljenem režimu čiščenja in skladno z zakonodajo Skupnosti ustrezala zahtevam Direktive 80/778/EGS, kakor je bila spremenjena z Direktivo 98/83/ES.“
- 6 Člen 8 Direktive 2000/60 z naslovom Spremljanje stanja površinskih in podzemnih voda ter zavarovanih območij v odstavku 2 določa:

„[Programi za spremljanje stanja voda] so pripravljeni za izvedbo najkasneje šest let po začetku veljavnosti te direktive, če ni drugače določeno v zadevni zakonodaji. Tako spremljanje stanja mora biti skladno z zahtevami Priloge V.“
- 7 Člen 10 te direktive z naslovom Kombinirani pristop za točkovne in razpršene vire v odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Države članice zagotovijo, da se odvajanja v površinske vode, omenjena v odstavku 2, nadzorujejo skladno s kombiniranim pristopom, opredeljenim v tem členu.

2. Države članice zagotovijo vzpostavitev in/ali izvajanje:

 - a) nadzora nad emisijami, ki temelji na najboljših razpoložljivih tehnologijah, ali
 - b) ustreznih mejnih vrednosti emisij ali
 - c) pri razpršenih vplivih primerne nadzora, ki vključuje najboljšo okoljsko prakso,

kot je določeno v:

- Direktivi Sveta 96/61/ES z dne 24. septembra 1996 o celovitem preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja [(UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 3, str. 80)].
- Direktivi Sveta 91/271/EGS z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode [(UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 2, str. 26)].
- Direktivi Sveta 91/676/EGS z dne 12. decembra 1991 o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov [(UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 2, str. 68)].
- direktivah, sprejetih na podlagi člena 16 te direktive,
- direktivah, navedenih v Prilogi IX,
- kateri koli drugi ustrezni zakonodaji Skupnosti

najkasneje 12 let po začetku veljavnosti te direktive, če ni drugače določeno v zadevni zakonodaji.“

- 8 Priloga V k Direktivi 2000/60 vsebuje oddelek 1.3 z naslovom Spremljanje ekološkega in kemijskega stanja površinskih voda. Ta oddelek določa:

„Mreža za spremljanje stanja površinskih voda se vzpostavi skladno z zahtevami člena 8. Mreža se oblikuje tako, da zagotavlja skladen in izčrpen pregled ekološkega in kemijskega stanja v vsakem povodju in omogoča razvrstitev vodnih teles v pet razredov, ki ustrezajo normativnim opredelitvam iz oddelka 1.2. Države članice načrtu upravljanja povodja priložijo karto ali karte, ki prikazujejo mrežo za spremljanje stanja površinske vode.

Na podlagi opredelitve in presoje vplivov, ki se pripravita skladno s členom 5 in Prilogo II, države članice izdelajo program nadzornega spremljanja stanja in program obratovalnega spremljanja stanja za vsako obdobje, za katero se uporablja načrt upravljanja povodja. Pri nekaterih primerih se lahko zgodi, da morajo države članice izdelati tudi programe preiskovalnega spremljanja stanja.

Države članice spremljajo parametre, ki kažejo, kakšno je stanje vsakega pomembnega elementa kakovosti. Pri izbiri parametrov za biološke elemente kakovosti države članice določijo ustrezno taksonomsko raven, ki je potrebna, da se dosežeta zadostno zaupanje in natančnost pri razvrščanju elementov kakovosti. Ocene ravni zaupanja in natančnosti rezultatov, določenih s programi spremljanja stanja, se navedejo v načrtu.“

- 9 Pododdelki od 1.3.1 do 1.3.6 Priloge V k tej direktivi določajo pravila na področju oblikovanja nadzornega spremljanja stanja, oblikovanja obratovalnega spremljanja stanja, oblikovanja preiskovalnega spremljanja stanja, pogostosti spremljanja stanja, dodatnih zahtev za spremljanje stanja na zavarovanih območjih in standardov za spremljanje elementov kakovosti.
- 10 Oddelek 1.4 Priloge V k Direktivi 2000/60 z naslovom Razvrščanje in prikaz ekološkega stanja vsebuje pododdelek 1.4.1 z naslovom Primerljivost rezultatov biološkega spremljanja stanja, ki določa:

„(i) Države članice vzpostavijo sisteme spremljanja stanja, da se ocenijo vrednosti bioloških elementov kakovosti, določenih za vsako vrsto površinske vode ali za močno preoblikovana in umetna telesa površinske vode. Pri uporabi tu navedenega postopka za močno preoblikovana ali umetna vodna telesa se navajanje ekološkega stanja razume kot navajanje ekološkega potenciala. Taki sistemi lahko uporabijo posamezne vrste ali skupine vrst, ki so reprezentativne za element kakovosti v celoti.

- (ii) Da se zagotovi primerljivost takih sistemov spremljanja stanja, se rezultati sistemov, ki jih uporablja vsaka država članica, za razvrstitev po ekološkem stanju izrazijo kot razmerje ekološke kakovosti. Ta razmerja predstavljajo odnos med vrednostmi bioloških parametrov, opaženimi v določenem telesu površinske vode, in vrednostmi za te parametre pri referenčnih razmerah za isto telo. Razmerje se izrazi kot številčna vrednost med nič in ena, pri čemer zelo dobro ekološko stanje predstavljajo vrednosti blizu ena in slabo ekološko stanje vrednosti blizu nič.
- (iii) Vsaka država članica razdeli lestvico razmerij ekološke kakovosti za svoj sistem spremljanja stanja za vsako vrsto površinskih voda v pet razredov od zelo dobrega do slabega ekološkega stanja, kot je določeno v oddelku 1.2, tako da vsaki meji med dvema razredoma določi številčno vrednost. Vrednost, ki predstavlja mejo med razredoma zelo dobrega in dobrega stanja, in vrednost, ki predstavlja mejo med dobrim in zmernim stanjem, se določita po tu opisanem postopku interkalibracije.

[...]“

Špansko pravo

- 11 Španska zakonodaja za namene upravljanja voda razlikuje dve vrsti povodij, in sicer „medskupnostna“ povodja, ki zajemajo tekoče vode na ozemlju več avtonomnih skupnosti in glede katerih ima zakonodajna pooblastila le država, ter povodja „znotraj posameznih skupnosti“, ki se raztezajo na ozemlje ene same avtonomne skupnosti in glede katerih lahko zakonodajne pristojnosti prevzamejo avtonomne skupnosti.
- 12 Člen 149(3) ustave določa:

„Področja, ki jih ustava izrecno ne dodeljuje državi, lahko na podlagi svojih statutov urejajo avtonomne skupnosti. Pristojnost na področjih, ki jih ne prevzamejo avtonomne skupnosti, ima država, katere predpisi imajo v spornih primerih prednost pred predpisi avtonomnih skupnosti, če zadnjenavedene nimajo na teh področjih izključne pristojnosti. Pravo, sprejeto na ravni države, vedno dopolnjuje pravo avtonomnih skupnosti.“
- 13 Glede medskupnostnih povodij je bilo izvajanje zadevnih določb Direktive 2000/60 zagotovljeno z uredbo ARM/2656/2008 z dne 10. septembra 2008, s katero so bila sprejeta navodila glede upravljanja z vodnimi viri (BOE št. 229 z dne 22. septembra 2008, str. 38472, v nadaljevanju: uredba iz leta 2008).
- 14 Edini člen uredbe iz leta 2008 v odstavku 2 določa, da se „sprejeta navodila uporabljajo za medskupnostna povodja“.
- 15 Uredba iz leta 2008 je bila v nekaterih delih spremenjena z uredbo ARM/1195/2011 z dne 11. maja 2011 (BOE št. 114 z dne 13. maja 2011, str. 48584, v nadaljevanju: uredba iz leta 2011).
- 16 Glede povodij znotraj posameznih skupnosti je samo avtonomna skupnost Katalonije izvrševala svoja zakonodajna pooblastila glede izvajanja zadevnih določb Direktive 2000/60. V ta namen je sprejela dva ukrepa, in sicer dekret 380/2006 z dne 10. oktobra 2006 o sprejetju uredbe o upravljanju vodnih virov v Kataloniji (Diario Oficial de la Generalidad de Cataluña št. 4740 z dne 16. oktobra 2006, str. 42776, v nadaljevanju: dekret 380/2006) in vladni sporazum GOV/128/2008 z dne 3. junija 2008 o programu nadzora in kontrole povodja v Kataloniji (v nadaljevanju: vladni sporazum iz leta 2008).

Predhodni postopek

- 17 Komisija je z uradnim opominom z dne 24. februarja 2009 Kraljevino Španijo obvestila, da meni, da ni izpolnila obveznosti, ki jih ima na podlagi nekaterih določb Direktive 2000/60, zlasti členov 4(8), 7(2), 10(1) in (2) ter oddelkov 1.3 in 1.4 Priloge V k tej direktivi, ker navedenih določb ni pravilno prenesla v španski pravni red in jih je napačno uporabila.
- 18 Kraljevina Španija je odgovorila v dopisu z dne 23. junija 2009.
- 19 Ker je Komisija menila, da na podlagi tega odgovora ni mogoče sklepati, da je bila Direktiva 2000/60 v celoti prenesena, je 22. marca 2010 na Kraljevino Španijo naslovila obrazloženo mnenje, pri čemer jo je pozvala, naj v roku dveh mesecev, štetih od njegovega prejema, sprejme ukrepe, potrebne za uskladitev s tem mnenjem. Ta rok se je iztekel 22. maja 2010.
- 20 Kraljevina Španija je po izteku roka, določenega v obrazloženem mnenju, odgovorila v štirih dopisih, v katerih je napovedala ukrepe, ki jih bo v kratkem sprejela za uskladitev s tem mnenjem. Ta država članica je Komisiji tudi posredovala poročila o napredku priprave navedenih ukrepov in akte, ki so bili sprejeti v ta namen. Med akti, posredovanimi Komisiji, je med drugim uredba iz leta 2011.
- 21 Komisija je na podlagi odgovorov menila, da ostaja položaj glede prenosa členov 4(8), 7(2), 10(1) in (2) ter oddelkov 1.3 in 1.4 Priloge V k Direktivi 2000/60 v zvezi s povodji znotraj posameznih skupnosti nezadovoljiv. Zato se je odločila vložiti to tožbo.

Tožba

Očitki glede neprenosa določb Direktive 2000/60 v zvezi s povodji znotraj posameznih skupnosti, ki se nahajajo zunaj Katalonije

Trditve strank

- 22 Komisija priznava, da so bili Priloga V, oddelek 1.4, Direktive 2000/60 na eni strani in členi 4(8), 7(2), 10(1) in (2) ter oddelek 1.3 te direktive na drugi v španski pravni red preneseni z oddelkom 5.1 uredbe iz leta 2008 in z edinim členom v odstavkih od 2 do 6 uredbe iz leta 2011. Vendar ker se ti uredbi uporabljata samo za medskupnostna povodja, je Komisija iz tega razbrala, da zgoraj navedene določbe Direktive 2000/60 niso bile prenesene glede povodij znotraj posameznih skupnosti.
- 23 Kraljevina Španija trdi, da je za povodja znotraj posameznih skupnosti, ki se nahajajo zunaj Katalonije, prenos obveznosti, ki izhajajo iz zadevnih določb Direktive 2000/60, v notranje pravo zagotovljen z dopolnilno določbo na koncu člena 149(3) ustave. Iz navedene dopolnilne določbe naj bi bilo razvidno, da če avtonomna skupnost, ki ima na določenem področju zakonodajna pooblastila, teh pooblastil ne uporablja ali jih izvršuje le delno, državni predpisi ostajajo v veljavi, bodisi v celoti bodisi delno, glede področij, ki jih avtonomna skupnost ne ureja. Sklicujoč se na uredbo iz leta 2008 Kraljevina Španija tudi trdi, da je celovita uporaba državnih pravil v obravnavanem primeru zagotovljena glede povodij znotraj posameznih skupnosti. Kraljevina Španija poleg tega Komisiji očita, da je želela vsiliti način, kako bi se prenos v tej državi članici moral izvesti, s čimer naj bi kršila člen 4(2) PEU in člen 288, tretji odstavek, PDEU.
- 24 Komisija zadnjenavedeno trditev zavrača. Glede subsidiarne uporabe državnih pravil za povodja znotraj posameznih skupnosti trdi, da razlaga dopolnilne določbe, kakršno predlaga Kraljevina Španija, ni razlaga, ki jo dopušča španska ustavna sodna praksa. Po mnenju Komisije učinkovita uporaba navedenih uredb glede povodij znotraj posameznih skupnosti v tej zadevi nikakor ni zagotovljena.

Presoja Sodišča

– Očitek glede neprenosa Priloge V, oddelek 1.4, Direktive 2000/60, na katero napotuje člen 8(2) te direktive

- 25 V zvezi z očitkom Komisije glede neprenosa Priloge V, oddelek 1.4, Direktive 2000/60 je treba takoj na začetku poudariti, da je Komisija na obravnavi ta očitek omejila na neprenos točk od (i) do (iii) pododdelka 1.4.1 Priloge V k tej direktivi.
- 26 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso določbe direktive izvajati z nesporno zavezujočo močjo, z zahtevano specifičnostjo, natančnostjo in jasnostjo, da bi bila izpolnjena zahteva po pravni varnosti (glej zlasti sodbi z dne 20. novembra 2003 v zadevi Komisija proti Franciji, C-296/01, ZOdl., str. I-13909, točka 54, in z dne 16. julija 2009 v zadevi Komisija proti Irski, C-427/07, ZOdl., str. I-6277, točka 55).
- 27 Vendar ostaja dejstvo, da lahko na podlagi člena 288, tretji odstavek, PDEU države članice izberejo oblike in metode za izvajanje direktiv, ki omogočajo najboljše zagotavljanje rezultatov, ki se želijo z direktivami doseči. Iz te določbe je razvidno, da prenos direktive v vsaki državi članici ne zahteva nujno zakonodajnega postopka.
- 28 Sodišče je že večkrat razsodilo, da se vedno ne zahteva formalni prevzem določb direktive v izrecno in posebno zakonsko določbo, ker lahko za izvajanje direktive glede na njeno vsebino zadošča že splošni pravni okvir. Zaradi obstoja splošnih načel ustavnega ali upravnega prava lahko postane prenos s posebnimi zakonskimi ali podzakonskimi ukrepi odvečen, če ta načela učinkovito zagotavljajo, da nacionalna uprava direktivo polno uporablja, in če je, kadar se z zadevno določbo direktive želijo ustvariti pravice za posameznike, pravni položaj, ki iz teh načel izhaja, dovolj natančen in jasen in so upravičenci s svojimi pravicami lahko seznanjeni ter se po potrebi nanje sklicujejo pred nacionalnimi sodišči (glej sodbo z dne 30. novembra 2006 v zadevi Komisija proti Luksemburgu, C-32/05, ZOdl., str. I-11323, točka 34 in navedena sodna praksa).
- 29 Očitek Komisije je treba preučiti v skladu s to sodno prakso.
- 30 Ni sporno, da Kraljevina Španija ni sprejela zakonodajnih ukrepov za prenos Priloge V, oddelek 1.4, Direktive 2000/60 glede povodij znotraj posameznih skupnosti, ki se nahajajo zunaj Katalonije, saj se uredba iz leta 2008 uporablja le za medskupnostna povodja.
- 31 Po mnenju Kraljevine Španije je ta prenos zagotovljen z dopolnilno določbo na koncu člena 149(3) ustave, v skladu s katero bi se uredba iz leta 2008 uporabljala tudi glede navedenih povodij znotraj posameznih skupnosti, če avtonomne skupnosti ne bi izvrševale svojih zakonodajnih pooblastil za prenos Direktive 2000/60.
- 32 Najprej, tudi ob predpostavki, da se dopolnilna določba v obravnavanem primeru lahko uporablja, pa Kraljevina Španija ni pojasnila, kako bi to načelo omogočalo nadomestitev neobstoja zakonodaje glede povodij znotraj posameznih skupnosti glede na izrecno omejitev področja uporabe uredbe iz leta 2008 na medskupnostna povodja.
- 33 Dalje, poudariti je treba, da tudi če bi bilo treba podredno uporabo uredbe iz leta 2008 razumeti tako, da uporaba določb o izvajanju, ki so navedene v oddelku 5.1, kot je poudarila generalna pravobranilka v točkah od 23 do 25 sklepnih predlogov, presega besedilo odstavka 2 edinega člena te uredbe in se nanaša tudi na povodja znotraj posameznih skupnosti, pravni položaj, ki bi iz tega izhajal, ne bi ustrezal zahtevam jasnosti in natančnosti, ki veljajo za nacionalne ukrepe prenosa (glej v tem smislu sodbo z dne 24. januarja 2002 v zadevi Komisija proti Italiji, C-372/99, ZOdl., str. I-819, točka 18).

- 34 Treba je tudi dodati, da se Komisija na podlagi poročila Consejo de Estado z dne 15. decembra 2010 sklicuje na negotovost v trenutnem stanju španskega ustavnega prava glede področja uporabe dopolnilne določbe kot instrumenta za zagotovitev izvajanja prava Unije, česar Kraljevina Španija ne izpodbija.
- 35 Nazadnje je treba poudariti, da v skladu s sodno prakso Tribunal Constitucional, na katero se Kraljevina Španija sklicuje v stališčih, konec člena 149(3) ne omogoča subsidiarne uporabe državnih predpisov, če avtonomne skupnosti ne urejajo področja, temveč le zapolnitev ugotovljenih pravnih praznin. Dodati je treba, da je Kraljevina Španija na obravnavi potrdila, da avtonomne skupnosti, razen avtonomne skupnosti Katalonije, v obravnavanem primeru niso izvrševale svojih zakonodajnih pooblastil. V teh okoliščinah uporaba dopolnilne določbe v obravnavanem primeru za povodja znotraj posameznih skupnosti, ki se nahajajo zunaj Katalonije, ne bi bila upoštevana.
- 36 Kraljevina Španija glede napotitve v načrtih upravljanja povodij znotraj posameznih skupnosti na uredbo iz leta 2008, navedeno kot dokaz popolne uporabe navedene uredbe za ta povodja, ob upoštevanju navedenega ni dokazala, da so avtonomne skupnosti ravnale v skladu s pravno obveznostjo, ko so v načrtih upravljanja navedenih povodij upoštevale uredbo iz leta 2008. Vendar čeprav napotitev izraža le upravno prakso, ki je lahko kadar koli spremenjena in ni dovolj znana, ni mogoče šteti, da napotitev pomeni ustrezno izpolnitev obveznosti, ki izhajajo iz Pogodbe (glej v tem smislu sodbo z dne 27. januarja 2011 v zadevi Komisija proti Luksemburgu, C-490/09, ZOdl., str. I-247, točka 47 in navedena sodna praksa).
- 37 Glede trditve Kraljevine Španije, da je Komisija skušala vsiliti način prenosa zadevnih določb in pri tem kršila člen 4(2) PEU ter člen 288, tretji odstavek, PDEU, je treba ugotoviti, da ta trditev temelji na napačnem razumevanju tožbe Komisije. Komisija v tožbi namreč ni navedla ali Sodišču predlagala načina, kako bi se zadevne določbe Direktive 2000/60 morale prenesti v španski pravni red.
- 38 Ob upoštevanju navedenega je treba šteti, da je očitek glede neprenosa Priloge V, pododdelek 1.4.1, točke od (i) do (iii), Direktive 2000/60, na katero napotuje člen 8(2) te direktive, utemeljen.
- Očitek glede neprenosa členov 4(8), 7(2) in 10(1) in (2) Direktive 2000/60 ter Priloge V, oddelek 1.3, na katero napotuje člen 8(2) navedene direktive
- 39 Ni sporno, da uredba iz leta 2008 v različici, ki je veljala na dan, ko se je iztekel rok, določen v obrazloženem mnenju, ni vsebovala nikakršne določbe o izvajanju členov 4(8), 7(2) in 10(1) in (2) Direktive 2000/60 ter Priloge V, oddelek 1.3, na katero napotuje člen 8(2) navedene direktive.
- 40 Kraljevina Španija se v pisnih vlogah sklicuje na prenos teh določb z uredbo iz leta 2011 v povezavi z dopolnilno določbo. V zvezi s tem je treba poudariti, da je uredba iz leta 2011 vsekakor začela veljati šele po izteku roka, določenega v obrazloženem mnenju. V skladu z ustaljeno sodno prakso pa je treba obstoj neizpolnitve obveznosti presojati glede na položaj države članice, kakršen je bil ob izteku roka, določenega v obrazloženem mnenju, zato Sodišče ne more upoštevati poznejših sprememb (sodba z dne 6. novembra 2012 v zadevi Komisija proti Madžarski, C-286/12, točka 41 in navedena sodna praksa).
- 41 Poleg tega je treba v zvezi z rokom dvanajstih let iz člena 10(2) Direktive 2000/60 za vzpostavitev in/ali izvajanje nekaterih ukrepov nadzora emisij, navedenih v tej določbi, poudariti, da člen 24(1) navedene direktive določa rok za njen prenos, vključno s členom 10. Ugotoviti je torej treba, kot je to storila generalna pravobranilka v točki 7 sklepnih predlogov, da v členu 10(2) Direktive 2000/60 ni naveden rok za prenos te določbe, temveč rok, v katerem je moral biti zagotovljen nadzor.
- 42 Zato je očitek glede neprenosa členov 4(2), 7(2) in 10(1) in (2) Direktive 2000/60 ter Priloge V, oddelek 1.3, na katero napotuje člen 8(2) navedene direktive, utemeljen.

Očitki glede neprenosa določb Direktive 2000/60 glede povodij znotraj posameznih skupnosti, ki se nahajajo v Kataloniji

Trditve strank

- 43 Da bi dokazala izvajanje obveznosti, ki izhajajo iz Direktive 2000/60 v zvezi s povodji znotraj posameznih skupnosti, ki se nahajajo v Kataloniji, se Kraljevina Španija opira na dva ukrepa, ki ju je v roku, določenem v obrazloženem mnenju, sprejela ta avtonomna skupnost, in sicer na dekret 380/2006 ter vladni sporazum iz leta 2008. Poleg tega se sklicuje še na tri druge ukrepe, ki jih je ta avtonomna skupnost sprejela pred iztekom roka, določenega v obrazloženem mnenju, in sicer na načrt upravljanja povodja v Kataloniji z dne 23. novembra 2010, na program ukrepov, sprejet z vladnim sporazumom Generalidad de Cataluña z dne 23. novembra 2010 (v nadaljevanju: program ukrepov z dne 23. novembra 2010), in na kraljevi odlok 1219/2011 o sprejetju načrta upravljanja za območje rek v Kataloniji (BOE z dne 22. septembra 2011, v nadaljevanju: kraljevi odlok 1219/2011), pri čemer pa v zvezi z zadnjenavedenim ukrepom ne navaja določb Direktive 2000/60, ki naj bi jih ta odlok izvajal.
- 44 Komisija poudarja, da Kraljevina Španija Komisije glede povodij znotraj posameznih skupnosti, ki se nahajajo v Kataloniji, ni obvestila o ukrepih prenosa Direktive 2000/60 in jih poleg tega ni priložila v odgovor na tožbo, s čimer je opustila obveznost lojalnega sodelovanja. Podredno zlasti poudarja, da kraljevega odloka 1219/2011 ni mogoče upoštevati, ker je bil sprejet po izteku roka, določenega v obrazloženem mnenju.

Presoja Sodišča

- 45 Najprej je treba poudariti, da programa ukrepov z dne 23. novembra 2010 in kraljevega odloka 1219/2011, na katera se Kraljevina Španija sklicuje kot na ukrepa prenosa določb Direktive 2000/60, ni mogoče upoštevati, ker sta bila ta ukrepa sprejeta po izteku roka, določenega v obrazloženem mnenju.
- 46 Glede prenosa členov 7(2) in 10(1) in (2) Direktive 2000/60 se Kraljevina Španija v zvezi s tem ob dekretu 380/2006 in vladnem sporazumu iz leta 2008 opira tudi na program ukrepov z dne 23. novembra 2010. Iz tega sledi, da so bile te določbe Direktive 2000/60 v roku, določenem v obrazloženem mnenju, prenesene le delno.
- 47 Zato je treba ugotoviti, da so očitki Komisije Kraljevini Španiji, da teh določb Direktive 2000/60 ni prenesla, utemeljeni.
- 48 Glede prenosa člena 4(8) te direktive Kraljevina Španija trdi, da so bile te določbe prenesene z dekretom 380/2006. Glede prenosa Priloge V, oddelek 1.3 in pododdelek 1.4.1, točke od (i) do (iii), navedene direktive, na katero napotuje člen 8(2) te direktive, se ta država članica opira na vladni sporazum iz leta 2008.
- 49 V zvezi s tem je treba vsekakor poudariti, da se je Kraljevina Španija na te ukrepe prenosa prvič sklicevala v fazi odgovora na tožbo, kar ne more biti v skladu z obveznostjo lojalnega sodelovanja, ki jo imajo države članice na podlagi člena 4(3) PEU. Vendar predmet te tožbe ni neizpolnitev obveznosti obvestitve, ampak neizpolnitev obveznosti prenosa nekaterih določb Direktive 2000/60. Zgolj dejstvo, da Kraljevina Španija Komisije v predhodnem postopku ni obvestila, da je bil prenos že opravljen, ne more biti zadosten dokaz za zatrjevano neizpolnitev (glej v tem smislu sodbo z dne 16. junija 2005 v zadevi Komisija proti Italiji, C-456/03, ZOdl., str. I-5335, točki 46 in 47).
- 50 Ker so namreč ob izteku roka, ki je bil določen v obrazloženem mnenju, veljale določbe notranjega prava, na katere se sklicuje Kraljevina Španija, jih mora Sodišče pri presoji obstoja neizpolnitve obveznosti upoštevati (glej zgoraj navedeno sodbo Komisija proti Italiji z dne 16. junija 2005, točka 48).

- 51 Glede člena 4(8) Direktive 2000/60 in Priloge V, oddelek 1.3 in pododdelek 1.4.1, točke od (i) do (iii), te direktive je treba ugotoviti, da Komisija zoper dekret 380/2006 in vladni sporazum iz leta 2008, za katera Kraljevina Španija trdi, da so bile z njima prenesene zgoraj navedene določbe Direktive 2000/60, ne navaja nikakršnega vsebinskega ugovora.
- 52 Zato je treba očitek glede neprenosa člena 4(8) in Priloge V, oddelek 1.3 in pododdelek 1.4.1, točke od (i) do (iii), Direktive 2000/60, na katero napotuje njen člen 8(2), zavrniti.
- 53 V teh okoliščinah je treba tožbo zavrniti v delu, v katerem se predlaga sprejetje ugotovitve, da Kraljevina Španija ni prenesla člena 4(8) in Priloge V, oddelek 1.3 in 1.4.1, točke od (i) do (iii), Direktive 2000/60, na katero napotuje člen 8(2) te direktive, glede povodij znotraj posameznih skupnosti, ki se nahajajo v Kataloniji.
- 54 Ob upoštevanju navedenih preudarkov je treba ugotoviti, da Kraljevina Španija s tem, da ni sprejela vseh ukrepov, potrebnih za prenos členov 4(8), 7(2), 10(1) in (2) ter Priloge V, oddelek 1.3 in pododdelek 1.4.1, točke od (i) do (iii), Direktive 2000/60, na katero napotuje člen 8(2) te direktive, glede povodij znotraj posameznih skupnosti, ki se nahajajo zunaj Katalonije, ter členov 7(2), 10(1) in (2) Direktive 2000/60 glede povodij znotraj posameznih skupnosti, ki se nahajajo v Kataloniji, ni izpolnila obveznosti, ki jih ima na podlagi te direktive.
- 55 V preostalem je treba tožbo zavrniti.

Stroški

- 56 V skladu s členom 138(1) Poslovnika Sodišča se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Člen 138(3) določa, da če vsaka stranka uspe samo deloma, nosi vsaka svoje stroške. Vendar lahko Sodišče, če se zdi to glede na okoliščine primera upravičeno, odloči, da ena stranka poleg svojih stroškov nosi tudi del stroškov druge stranke.
- 57 Ker je v obravnavanem primeru Komisija predlagala, naj se stroški naložijo Kraljevini Španiji, ki v bistvenem ni uspela, in ker ta država članica v predhodnem postopku ni predložila nikakršnih uporabnih informacij glede določb notranjega prava, na podlagi katerih naj bi po njenem mnenju izpolnila različne obveznosti, ki so ji naložene z Direktivo 2000/60, ji je treba naložiti plačilo vseh stroškov.

Iz teh razlogov je Sodišče (peti senat) razsodilo:

- 1. Kraljevina Španija s tem, da ni sprejela vseh ukrepov, potrebnih za prenos členov 4(8), 7(2), 10(1) in (2) ter Priloge V, oddelek 1.3 in pododdelek 1.4.1, točke od (i) do (iii), Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike, na katero napotuje člen 8(2) te direktive, glede povodij znotraj posameznih skupnosti, ki se nahajajo zunaj Katalonije, ter členov 7(2), 10(1) in (2) Direktive 2000/60 glede povodij znotraj posameznih skupnosti, ki se nahajajo v Kataloniji, ni izpolnila obveznosti, ki jih ima na podlagi te direktive.**
- 2. V preostalem se tožba zavrne.**
- 3. Kraljevini Španiji se naloži plačilo stroškov.**

Podpisi